

# Podeželje – razvojni potencial Slovenije

Prispevek za »Zbor za podeželje, Jable, 7. 12. 2011  
Mag. Miran NAGLIČ

## 1. *Podeželski prostor kot temelj gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja Slovencev*

## 2. *Podeželski parlament ali kako združiti potencialne in interese prebivalcev na podeželju, s potenciali podeželskega prostora in interesi širše družbe na tem prostoru v skupno dobro*

### 1.

#### **Podeželski prostor - potenciali (različno po regijah)**

- 90% ozemlja razširjene Evrope je podeželje
- prevladujoča gospodarska dejavnost in raba prostora je kmetijstvo
  
- ponekod ugoden razvojni potencial prebivalcev na podeželju (povečanje izobrazbene ravni prebivalcev, rast želje po napredku...)
- ohranjeni proizvodni viri za kmetijstvo in gozdarstvo (trajnostni razvoj kmetijstva)
  - o konvencionalno kmetijstvo je v največji meri sonaravno
  - o ekološko kmetovanje ima odprte tržne možnosti
  - o večja gospodarska raba gozdov (lesni sortimenti, biomasa)
  - o pospešen razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
  - o podjetništvo na kmetijah (dodatne dejavnosti, ki niso neposredno povezane s kmetijstvom in gozdarstvom)
- razvoj obrti na podeželju
- ugodne razmere za razvoj turizma
- ugodne razmere za bivanje (zdravo okolje, kulturna krajina, infrastruktura)
  
- **infrastruktura (ceste, vodovod, telekomunikacije...) je razvita do te mere, da omogoča nadaljnji razvoj gospodarskih dejavnosti**
- **prostor omogoča neškodljivo umestitev gospodarskih, turističnih, stanovanjskih in drugih objektov (je zadosti zemlje, ki omogoča gradnjo brez posegov na kakovostna kmetijska zemljišča)**
- **poseljeno podeželje omogoča normalno zagotavljanje življenjskih funkcij v prostoru (delovanje šol, vrtcev, zdravstva, socialnih služb, vzdrževanja infrastrukture...)**

#### **Podeželski prostor - omejitve**

- manjša gospodarska moč prostora
- težje /dražje razmere za življenje (oddaljenost šolstvo, zdravstvo, ustanove s področja kulture...)
- različni – neusklajeni – interesi rabe prostora in proizvodnih virov
- ponekod neugoden razvojni potencial prebivalcev

## 2.

### **Podeželski parlament**

- *Podeželski prostor omogoča (tudi zaradi preišljenega razvoja kmetijstva) izvajanje številnih dejavnosti.*
- *Domačini in drugi prebivalci imajo raznolike zahteve in ideje glede rabe prostora, življenja in izvajanja dejavnosti (gospodarskih in negospodarskih) v prostoru, ki jih je potrebno zaznati, oblikovati, uskladiti, spodbuditi, zavrniti...*
- *Država z zakonsko regulativo »regulira dogajanje«, težje pa ga usmerja in spodbuja.*
  
- **Ključni element napredka je krepitev endogenih potencialov podeželja spodbujenih in podprtih s strani strokovnih in drugih inštitucij v državi ter oplemenitenih s potenciali drugih prebivalcev, ki vidijo svoj interes /polje delovanja v tem prostoru.**
  
- **Temeljni predpogoj za uspeh prizadevanj je uskladitev interesov ter dogovor glede prioritete.**
  
- **Navedene zahteve je mogoče uspešno realizirati v obliki podeželskega parlamenta**
  
- Pomen nevladnih organizacij v razvitih demokratičnih družbah je zelo velik.
- V okviru nevladnih organizacij je mogoče spodbuditi in prepoznati iniciative prebivalcev.
- Ob sodelovanju strokovnih služb je mogoče te iniciative ustrezno oblikovati in najti poti za realizacijo.
  
- Značilnosti KGZS, JSKS, navezanost na podeželje, poznavanje problematike
  
- Institucije izvršne oblasti morajo prisluhniti pobudam in v okviru programov zagotoviti ugodne pogoje oz. podporo za izvedbo iniciativ.

Mag. Miran NAGLIČ